

КОНСТРУКТОР ХЛІБНОГО КОЛОСУ
(до 60-річчя доктора сільськогосподарських наук,
професора, директора Науково-дослідного інституту агрономії
Полтавської державної аграрної академії
Володимира Миколайовича Тищенка)

19 січня 2011 року виповнилося 60 років від дня народження доктора сільськогосподарських наук, професора, директора Науково-дослідного інституту агрономії Полтавської державної аграрної академії Володимира Миколайовича Тищенка.

Народився Володимир Миколайович у 1951 році в сільській родині на Харківщині. У 1952 році сім'я переїхала на Донеччину. Тут, у шахтарському краї, закінчив він середню школу, працював із батьком у тваринництві, рослинництві радгоспу "Микитівський", автослюсарем на одному з автотранспортних підприємств, а потім – служба в рядах Радянської Армії.

Сільські корені, очевидно, проросли великим бажанням працювати на землі, ростити хліб, – і Володимир Миколайович поступає до Полтавського ордена Трудового Червоного Прапора сільськогосподарського інституту на агрономічний факультет, який закінчив із відзнакою. Після цього працює молодшим науковим співробітником лабораторії селекції озимої пшениці кафедри селекції і насінництва інституту. Далі – цільова аспірантура в Харківському сільськогосподарському інституті.

Після захисту в 1982 році кандидатської дисертації Володимир Миколайович працює асистентом, старшим викладачем, доцентом кафедри селекції і насінництва, а потім тривалий час –

завідувачем кафедри ботаніки і захисту рослин, доцентом кафедри селекції, насінництва та генетики.

Працюючи в інституті, він успішно поєднує навчальний процес із науковою роботою в лабораторії селекції озимої пшениці.

У 2003 році Володимир Миколайович Тищенко призначається директором Науково-дослідного інституту агрономії Полтавської державної аграрної академії. Саме тут сповна розкриваються його здібності як талановитого вченого-селекціонера. Тут він підготував і успішно захистив у 2006 році докторську дисертацію зі спеціальності селекція рослин.

Саме тут він створив селекційний центр, згуртував колектив відданих справі однодумців, розширив обсяг робіт не лише з озимою пшеницею, а й з горохом, просом, гречкою, ярим ріпаком.

Спільно з доктором біологічних наук, професором, відомим генетиком і селекціонером Миколою Михайловичем Чекаліним (на жаль, нині покійним) вони працюють над удосконаленням методів селекції, налагоджують тісні зв'язки з питань селекції сільськогосподарських культур із провідними науковими установами – інститутом зернобобових культур (м. Орел), Інститутом рослинництва ім. В.Я. Юр'єва, Інститутом агрономічних досліджень (провінція Ено, Бельгія).

Тільки людина, яка до фанатизму закохана в свою справу, може так працювати – з ранньої весни й до пізньої осені. Його часто бачили із сумкою через плече, в якій – польові журнали, інформація про сотні ліній, з яких колись, можливо, сконструюється сорт, якому нині немає рівних.

Рано по весні, з першим співом жайворонка, він – на селекційному полі: радіє, як дитина, озимині, що вийшла неушкодженою із зими, радіє в жнивну пору, коли збирається врожай, і коли вже можна мати певну думку про складові майбутнього сорту.

Із 34-х років трудового стажу 32 роки Володимир Миколайович віддав рідній академії, улюбленій селекційній роботі. За його безпосередньої участі й особисто ним створено такі сор-

ти пшениці озимої: Левада, Диканька, Манжелія, Фора, Говтва, Сагайдак, Вільшана, Сидір Ковпак, Царичанка, Оржиця, Лютенка. Сорти характеризуються високими адаптивними властивостями, високим (7-12 т/га) потенціалом урожайності та високими хлібопекарськими й борошномельними якістьми. Вони набули широкого розповсюдження в Полтавській, Харківській, Черкаській, Дніпропетровській, Донецькій, Запорізькій, Вінницькій, Миколаївській, Сумській областях.

Сорт пшениці озимої Диканька, автором якої є Володимир Тищенко, визнаний світовою спільнотою одним із найкращих. Його запропоновано зберігати у Всесвітньому сховищі у Свальбарді (Королівство Норвегія) та в Мексиці для нинішнього й майбутніх поколінь і для використання в наукових і селекційних цілях. Сорти, створені В.М. Тищенком, – високозимостійкі. У несприятливі для перезимівлі 2003 і 2010 роки вони витримали низькі температури, тривалу льодову кірку, сформувавши урожай від 3-х до 8,5 тонн із гектара.

Крім того в селекційному центрі створено 5 сортів гороху – Норд, Полтавець 2, Олеко, Зіньківський, Апостол. Це сорти безлисточкового типу, стійкі до вилягання, осипання насіння, забезпечують високий урожай із цінними харчовими якістьми зерна. Створені в Центрі сорти проса Полтавське золотисте та Золушка – стійкі до вилягання, осипання, до засухи, високоврожайні, придатні до прямого комбайнування. Новий сорт проса Біла альтанка визнано перспективним на 2011 рік.

Доробок В.М. Тищенка становить понад 100 статей у наукових виданнях України, Росії. Він має 8 свідоцтв про авторство на сорти рослин, 9 патентів України.

За вагомі здобутки в селекції зернових культур нагороджений дипломом Міжнародного академічного рейтингу популярності "Золота фортуна" з присвоєнням йому титулу "Лауреат рейтингу".

Попереду у Володимира Миколайовича серйозні й відповідальні плани. Колектив селекційного Центру успішно працює над виконанням чотирьох державних тематик, спрямованих на створення високопродуктивних сортів пшениці озимої на основі методів адаптивної селекції, що характеризуються високою екологічною пластичністю; сортів гороху безлисточкового типу, з підвищеним вмістом білка й високими адаптивними властивостями, пристосованими до прямого комбайнування; ранньостиглих сортів проса з високими показниками якості зерна та адаптивними властивостями, придатними для однофазного збирання; створення сортів ріпака ярого, стійких до гербіцидів.

Окрім науки у Володимира Миколайовича чимало інших повсякденних справ: він – завідувач кафедри селекції, насінництва та генетики, читає лекції для студентів, популярні лекції для викладачів та аспірантів, закладка полігонів зернових культур, проведення науково-виробничих конференцій, семінарів. А ще ж і з внучатами хочеться побавитися!..

Словом, життя Володимира Миколайовича – все в планах, у русі, в турботах. Як у тій пісні: "Старість мене дома не застане – я в дорозі, я в дорозі...".

Тож нехай щасливою і багатогою на добрі справи і хороших друзів буде Ваша подальша життєва дорога.

Доброго здоров'я Вам, Володимире Миколайовичу, на многая літа і нових успіхів на хлібній ниві!..

Микола Опара, проректор із науково-педагогічної, наукової роботи Полтавської державної аграрної академії, кандидат сільськогосподарських наук, професор кафедри землеробства та агрохімії, заслужений працівник сільського господарства України